

Mi az építészközösségfeladata?

Interjú Köllő Miklós Orbán Balázs-díjas építésszel

• Három székelyföldi személyiség vehetett át Orbán Balázs-díjat péntek este a csíkszeredai Mikó-várban tartott ünnepségen. A rangos elismerést Kovászna megyéből Jánó Mihály művészettörténész, Maros megyéből Csíky Boldizsár zeneszerző, Hargita megyéből pedig a gyergyócsomafalvi Köllő Miklós építész érdemelte ki. A díj kapcsán Köllő Miklóssal beszélgettünk.

BALÁZS KATALIN

Köllő Miklós, a díjátadó ünnepségen. Értékmentő tevékenységét ismerték el

▲ FORRÁS: HARGITA MEGYE TANÁCSA. FOTÓ: GÁBOS ALBIN

– A gyergyószentmiklósi Larix Stúdió tucatnyi tagot számláló építészcsapatának vezetője, Köllő Miklós lett a Hargita megyei kitüntetett. Mit gondol, miért választották önt?

– A kulturális örökség évében az épített örökség védelme hozta ezt a díjat. A Hargita megyében létrehozott Faluképvédelmi programtól sem független, melyben nagyon sok építész dolgozott, így minden építésznek szól, aki ezért tevékenykedik. A méltatás szerint azért is érdemelt meg, mert a Larix Stúdió munkái azt bizonyítják, hogy a tra-

díciót sikerül a mába integrálni, s így a kortárs építészetté részévé tenni. Azt bizonyítjuk, hogy nem kell „múzeumokat” gyártani, az örökséget kortárs módon is lehet hasznosítani.

– Az elmúlt időszakban számos elismerést kapott a Larix csapata...

– A díjkiosztó előtti napon avatták egyik munkánkat, a csíkszeredai lovardát. Ez a terv volt egyike annak a háromnak, amelyek jelölést kaptak az Architektúra 6. regionális építészeti biennálén, melyen 2010 óta minden alkalommal van lega-

lább egy díjra jelölésünk. Ezt egyetlen építész sem érhetné el egyénileg, és a jövőben még fontosabb lesz a csapat. Az egyéni munka a családi házak szintjén megreked, és kevés az igényes megrendelő, aki nem a saját feje után akar építkezni, hajlandó odafigyelni környezetére is. A közintézmények megrendeléseinél óriási az idővesztés, ezért érdemes együttműködni, klaszterekben gondolkodni.

– Ön szerint a kapott elismerés és a díj névadójának munkássága között mi a közös?

– Orbán Balázs nagy munkája, hogy parlamenti képviselő volt, de ugyanakkor bejárta Székelyföldet, és ennek a különbözőségeken túli, egységes kivetítését vállalta fel, vagyonát pedig a székely népre hagyta. A térséget igyekezett előremozdítani. Ha a térség hagyományait, ami egyfajta örökség,

Az Orbán Balázs-díj

2011-ben hozták létre a díjat, melyet a közös történelmi múlt és kultúra révén összetartozó három megye, Hargita, Kovászna és Maros megye tanácsa alapított, a régió egyik legjelentősebb kitüntetésének szánva. Az Orbán Balázs-díj azoknak a személyeknek adományozható, akik sokat tesznek a közös székelyföldi ügyekért.

nem hagyjuk veszni, hanem életünk részévé tervezzük, akkor az örökséggel jól gazdálkodunk, és azokra tudjuk hagyni, akik utánunk jönnek Székelyföldön vagy Székelyföldre.

– Tehát a közösséget kell építeni az építészközösség?

– Igen, de nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy minden térségben helye van a növekedésnek és helye van, időnként, a szűkülésnek is. Most szűkülés van, nincsen fenntartható fejlődés Székelyföldön. Zsugorodunk, és ez úgy történhet, hogy vagy a településháló szűkül össze és szakad, vagy a csomópontok zsugorodnak. A közösségi, a településszerkezeti és a kapcsolati háló nem szabad szétszakadjon, tehát mi most az energiáinkkal úgy kell gazdálkodjunk, hogy nem a határt kell bővítsük, a faluszéleket új házakkal, miközben rommá válik a központ, hanem a meglévő épületeket kell gondozzuk, vonzóbbá tegyük, hogy a szűkülés után lehessen ideje ismét a növekedésnek.

Egy tucat Tiszteletbeli Székellyel bővült a közösség

• Tizenkettedik alkalommal adták át a Tiszteletbeli Székely címet: a kitüntetést olyan anyaországi személyek vehették át Oklándon, akik erejükön felül tetek a határon túli, kifejezetten a székelyföldi magyarság érdekében.

zenkét magyarországi személynek a Tiszteletbeli Székely címet: a szombati ünnepség délelőtt huszárközpontban kezdődött. Az ünnepi közösség a faluközpontra átvonulva a helyi, éppen felújítás alatt álló templomba vonult, a templomudvarban a magyar nemzeti lobogó mellé, új zászlórúdra húzták fel a székely zászlót, majd Pásztor Márk színművész rövid zenés műsora következett.

Ünnepi istentisztelet

A zsúfolásig megtelt templomban Kelemen Levente ünnepi istentiszteletet tartott: az oklándi unitárius lelképásztor egyébként a több mint egy évtizede alapított Tiszteletbeli Székely címet egyik kezdeményezője volt. Amint a szertartás után azt Szász Jenő, a Nemzetstratégiai Kutatóintézet elnöke elmondta: a 2004.

december 5-ei magyar népszavazás után született meg a cím ötlete, így szerették volna orvosolni a népszavazás utóhatásait. „A Tiszteletbeli Székely cím eszköz ennek az üzenetnek a közvetítésére. Ugyanis két hídfőre építhetjük a magyarok együvértartozását: az anyaországi magyarokra és Székelyföldre. Ennek máától önk is a nagykövetei” – fordult a kitüntetettekhez Szász.

A kitüntetettek

Idén dr. Bajnai István, dr. Gaál Gergely, Hecker Walter, Kurucz János, Mamuzsich László, Muhari Zoltán, Pánczél Károly, dr. Polgári András, Somogyi Győző, Tatai Tamás, Tóth Zoltán és Virág Csaba vehették át a Tiszteletbeli Székely címet. A maga is Tiszteletbeli Székely címet viselő házelnök (aki egyébként a budapesti Székely Bál fővédnöke is)

beszédében felelevenítette az ismert mondást, hogy „Nemessé a király tehet valakit, székellyé pedig csak az Isten”, majd hozzátette: anyaországit pedig csakis a székely tehet Tiszteletbeli Székellyé. Az oklándi közösség, valamint a folyamatban lévő templomfelújítás elősegítőit, támogatóit egy-egy cseréppel „jutalmazta” Ke-

lemen Levente lelkész, az esemény zárásaként pedig közös ebédre invitálta a jelenlévőket.

Tiszteletbeli Székelyek laudálták a címet most átvevőket az oklándi unitárius templomban

▼ FOTÓ: KOVÁCS ESZTER

KOVÁCS ESZTER

Kövér László, a magyar Országgyűlés elnökének jelenlétében az oklándi unitárius templomban nyújtották át újabb ti-